

نگاه

۳ گروهی که حاضرند بچه‌شان را بفروشند!

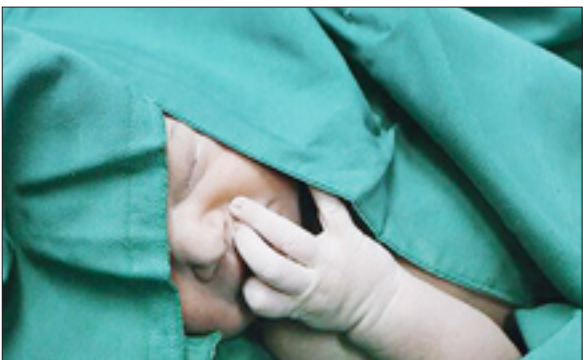
محمد مهدی نیک‌ضمیر

فقر و نابرابری‌های اجتماعی اصلی‌ترین دلایلی است که موجب می‌شود مادری که در حالت عادی به فرورفتن خاری در دست فرزندش راضی نمی‌شود و حاضر نیست برای لحظه‌ای هم که شده فرزندش را از خود دور کند گاهی وقت‌ها به جایی برسد که حاضر باشد سرپرستی فرزندش را به دیگری واگذار کند. هر چند کناره‌گیری از بزرگ کردن فرزندان و به‌اصطلاح سر راه گذاشتن بچه چالشی است که در طول تاریخ وجود داشته و یکی از دلایل آن فقر اقتصادی است.

حالا و در شرایط پیچیده اقتصادی و اجتماعی خانواده‌هایی که قبل‌تر بچه‌هایشان را سر راه می‌گذاشتند ترجیح می‌دهند نوزادشان را بفروشند و در برابر واگذاری سرپرستی، سرنوشت و آینده فرزندشان از دیگران پول هم بگیرند. به هر تقدیر اگر بخواهیم نوزادفروشی را به عنوان یک پدیده اجتماعی مورد بررسی قرار دهیم می‌توان علل وقوع این پدیده را در گروه‌های مختلفی دسته‌بندی کرد.

فقر اقتصادی خانواده‌ها نخستین دلیلی است که به ذهن می‌رسد و خود بیابگر نظام ناعادلانه توزیع ثروت و منابع در جامعه است که موجب می‌شود خانواده‌ای به درجه‌ای از فقر و نداری برسد که حاضر باشد فرزندش را سر راه بگذارد یا بفروشد. بدیهی است خانواده‌ای که از سر ناچاری به چنین راهکاری رو آورده باشد فشار روحی روانی شدیدی مواجه خواهد شد و چنین اتفاقی ممکن است زندگی و آینده تک‌تک اعضای این خانواده را به نابودی بکشد. کسی که به دلیل فقر و نداری بچه‌اش را می‌فروشد مستعد آن است تا به انواع و اقسام عقده‌های اجتماعی دچار شود و حتی به جایی برسد نشده باید برایش تدبیری اندیشید.

هشدار

نوزادانی که معتاد متولد می‌شوند!

ظاهر آهمه نوزادان متولد شده از مادران معتاد، نیاز به درمان دارویی ندارند. به گفته دکتر دلیلی ۶۰ درصد از این نوزادان نیاز به دارو ندارند بلکه با مراقبت‌های ویژه می‌توان علامت سندروم محرومیت را در آنها کاهش داد تا سموم اعتیاد به مواد مخدر با بدن آنها خارج شود. این پزشک متخصص در این باره می‌گوید: «تور را کم می‌کنیم، پارچهای دوشان می‌پیچیم و قنداقشان می‌کنیم. در واقع سعی می‌کنیم بی‌قراریشان را کم کنیم و آرامشان کنیم.» اما ۴۰ درصد نوزادان معتاد علامت شدیدتری دارند و لازم است با دارو درمان شوند. یکی از این داروها مورفین خوراکی است که به میزان خاصی به نوزاد داده می‌شود و به تدریج دوز آن کاهش می‌یابد تا روند ترک اعتیاد کامل شود.

این نوزادان اگر بخواهند درمان شوند نباید شیر مادر بخورند چرا که شیر مادر معتاد برای آنها درست مانند مصرف مواد مخدر می‌ماند و دوباره به اعتیاد بازمی‌گرند.

این نوزادان فقط مشکل ترک اعتیاد ندارند و معمولاً به دلیل چندمشکل جسمی آنها در بیمارستان و بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان نگه می‌دارند. نوزادان معتاد اغلب نارسند و از آنجایی که مراقبت‌های بعد از ترک اعتیاد برای آنها انجام نمی‌شود با مشکلات متعددی دست و پنجه نرم می‌کنند. نوزادانی که خیلی وقت‌ها آن قدر شل‌اس ندارند تا هیچ درمانی را اقدام به به باندن‌های تکی‌گری فروخته می‌شوند.

نگاهی که می‌کنی با بقیه نوزادان خیلی تفاوت دارد. چهره‌اش در هم است و گاهی وقت‌ها از درد به خود می‌پیچد. انگار اعتیاد سن و سال سرش نمی‌شود و می‌تواند حتی کودک یک‌روزه را هم گرفتار خماری و نشنگی کند.

به بخش نوزادان بیمارستان امام خمینی(ره) که سربرنید بانوزادانی مواجه خواهید شد که برای ترک اعتیاد بستری‌اند. دکتر حسین دلیلی، فوق تخصص نوزادان و استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران درباره اعتیاد نوزادان این‌گونه توضیح می‌دهد: «مواد مخدر از جفت رد می‌شود. در واقع جنین با مواد مخدر تماس دارد و وقتی به دنیا می‌آید دچار محرومیت از مواد مخدر می‌شود.»

به گفته این پزشک سندروم محرومیت علامت مختلفی دارد؛ علامت‌ها تغییر گریه غیرطبیعی، خواب زیاد، لرزش، تشنج، تحریک پذیری، تعریق و تب، دمای پایین بدن، خمیازه‌های زیاد، گرفتگی بینی، نفس‌های تند و اسهال و استفراغ.

شدت این علامت در نوزاد بستگی به دوز مصرف مواد مخدر توسط مادر و مدت زمان استفاده دارد. میزان شدت این علامت توسط سیستم نمره‌دهی خاصی که به فینگان معروف است، بررسی می‌شود و براساس نمره‌ای که نوزاد از این بررسی می‌گیرد، درمان مشخص می‌شود. اگر مادر در زمان بارداری اقدام به ترک مواد مخدر کند، علامت ترک از همان دوره جنینی شروع می‌شود.

بنا به تأکید فرید بخش دیگری از ماجرا هم به باندن‌های تپه‌کار و باندن‌هایی که از این بچه‌ها سوءاستفاده می‌کنند بازمی‌گردد.

بنا به تأکید فرید بخش دیگری از ماجرا هم به باندن‌های تپه‌کار و باندن‌هایی که از این بچه‌ها سوءاستفاده می‌کنند بازمی‌گردد.

ممکن نیست، زیرا در صورت بروز چنین جرمی از سوی پرسنل بیمارستان، نهادهایی همچون دادستان عمومی انقلاب تهران به این مسئله ورود خواهند کرد و از آن جلوگیری می‌کنند.»

بعدترها هم ماجرای نوزادفروشی تکذیب نشد بلکه شهیندخت مولاوردی معاون وقت زنان و خانواده رئیس جمهور با تأیید پیش‌فروش نوزادان از زیادبودن موارد آن در کشور سخن گفت، بنا به گفته وی، عوامل زنجیرواری مانند فقر اقتصادی، فقر فرهنگی، اعتیاد، کارتن‌خوابی و ازدواج کودکان منجر به فروش این نوزادان می‌شود.

در ادامه هم در پی اظهارات فاطمه دانشور درباره خرید و فروش نوزادان رئیس اداره پیشگیری و درمان سوءمصرف مواد مخدر وزارت بهداشت از تولد سالانه ۷۰ هزار نوزاد از مادران معتاد خبر داد؛ نوزادانی که بنا به تأکید علیرضا نوروزی باید برای ترک و رفع علائم اعتیاد در بیمارستان بستری شوند. حالا هم گزارش‌های رسانه‌ای و هم اظهارات مسئولان همچون فخری عضو شورای شهر نشان می‌دهد نوزادفروشی کمتر نشده، بلکه تنها ترخش بالاتر رفته، درست شبیه سایر خرید و فروش‌های قانونی و غیرقانونی!

مختلف اعم از متکدیان خریداری می‌شوند.» تلخ‌ترین نکته در میان صحبت‌های دانشور این بود: «به دلیل بیماری‌های بسیاری و عدم نگهداری صحیح، این بچه‌ها عمر زیادی ندارند.»

بهدت‌ترها هم ماجرای نوزادفروشی تکذیب نشد بلکه شهیندخت مولاوردی معاون وقت زنان و خانواده رئیس جمهور با تأیید پیش‌فروش نوزادان از زیادبودن موارد آن در کشور سخن گفت، بنا به گفته وی، عوامل زنجیرواری مانند فقر اقتصادی، فقر فرهنگی، اعتیاد، کارتن‌خوابی و ازدواج کودکان منجر به فروش این نوزادان می‌شود.

در ادامه هم در پی اظهارات فاطمه دانشور درباره خرید و فروش نوزادان رئیس اداره پیشگیری و درمان سوءمصرف مواد مخدر وزارت بهداشت از تولد سالانه ۷۰ هزار نوزاد از مادران معتاد خبر داد؛ نوزادانی که بنا به تأکید علیرضا نوروزی باید برای ترک و رفع علائم اعتیاد در بیمارستان بستری شوند. حالا هم گزارش‌های رسانه‌ای و هم اظهارات مسئولان همچون فخری عضو شورای شهر نشان می‌دهد نوزادفروشی کمتر نشده، بلکه تنها ترخش بالاتر رفته، درست شبیه سایر خرید و فروش‌های قانونی و غیرقانونی!

■ همکاری با وزارت بهداشت برای کنترل نوزادفروشی

حبیب‌الله مسعودی‌فرید، معاون اجتماعی سازمان بهزیستی کشور فروش نوزاد توسط برخی مادران معتاد را واقعیتی عنوان می‌کند که انجام می‌شود. وی در عین حال در این باره می‌گوید: «اینکه خرید و فروش نوزاد در کشور انجام می‌شود را همه می‌دانیم اما اینکه کسی گمان کند کادر و پرسنل بیمارستان در این خرید و فروش‌ها نقش داشته یا اقدام به این کار می‌کنند، فرضیه کاملاً اشتباهی بوده و

کسانی به سراغ خرید بچه می‌روند که شرایط پذیرش فرزندخواندگی را ندارند در حالی که این کار جرم است و حتی پدر و مادر هم حق ندارند بچه‌شان را بفروشند و اگر فرد غیر این کار را بکنند جرم آدم‌ربایی دارد و مطابق قانون هر کس بچه‌ای را پیدا می‌کند باید در کمترین زمان به نهادهای انتظامی تحویل بدهد

■ قصه‌ای که تبدیل به واقعیتی تلخ شد

خرید و فروش نوزادان و کودکان از آن دست موضوعاتی است که همیشه در گزارش‌ها و بگیری‌های رسانه‌ای جنبه پیچ‌های درگوشی داشت و کمتر مقام رسمی‌ای حاضر بود این موضوع را رد یا تأیید کند. نخستین بار این ماجرا از سوی فاطمه دانشور رئیس وقت کمیسیون اجتماعی شورای شهر رسانه‌ای شد تا ماجرای که پیش از این حکم قصه یا افسانه داشت جای خود را در میان تلخ‌ترین آسیب‌های اجتماعی باز کند و به صدر اخبار رسانه‌ها راه یابد. هر چند رسانه‌ای شدن این مسئله کمک چندانی به وضعیت خرید و فروش نوزادان نکرد و همچنان این تجارت تلخ زیر پوست شهرهای بزرگ بی‌سر و صدا ادامه یافته و حالا از سویی یکی دیگر از اعضای شورای شهر تهران مورد تأیید قرار گرفت تا نشان دهد این معضل همچنان ادامه دارد. جدا از اظهار نظر ایلham فخری درباره نوزادفروشی در پایتخت که می‌گوید: «ممکن است به دلیل شرایط سخت اقتصادی این کار افزایش یابد ولی ما آماری در این زمینه نداریم» نشانه‌های روشن دیگری بر این تخلف وجود دارد. نمونه‌اش آگهی‌های فروش نوزاد در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی که خیلی‌هاش موفق بوده و چند مورد هم با دخالت و پیگیری پلیس نافرجام مانده است.

■ ۱۰۰ میلیون تومان بدهید بچه ببرید!

چندی پیش مأموران پلیس هنگام رصد فضای مجازی در تلگرام و اینستاگرام با آگهی فروش عجیبی مواجه شدند. در متن آگهی نوشته شده بود: «نوزاد با شناسنامه، فقط ۱۰۰ میلیون تومان.» ماجرا از این قرار بود که زن آرایشگری از طریق مشتریانش زن جوانی را که در عقد موقت ناخواسته باردار شده بود پیدا کردند و با برقراری ارتباط با زوجی ناباور بچه زن جوان را به آنها فروختند. زن آرایشگر که تصمیم می‌گیرد این کسب و کار پرسود را ادامه دهد در دومین خرید و فروش نوزاد از سوی پلیس دستگیر می‌شود اما ماجرای نوزادفروشی به همین یک شکل محدود نمی‌شود و هر نوزاد با کودکی که خرید و فروش می‌شود برای خودش داستانی دارد.

هر چند زوج‌های ناباور به دلیل سختی‌های پذیرش سرپرستی فرزند از سازمان بهزیستی خیلی وقت‌ها به راه‌های مایب‌نر بچه‌دار شدن فکر می‌کنند اما اصلی‌ترین دلیل نوزادفروشی، بازار داغ خرید و فروش نوزاد از سوی زوج‌های ناباور نیست. مشتریانی اصلی نوزادان زنان معتاد و کارتن‌خوابی که حاضرند بچه‌هایشان را به قیمت‌های ناچیزی بفروشند اغلب اوقات باندهای گدایی هستند و این بچه‌ها تا زمان شیرخوارگی یک‌جورهایی ابزار کارشان محسوب می‌شوند و اگر به دوران کودکی برسند به یکی از همان کودکانی تبدیل می‌شوند که پشت چراغ قرمز سر چهارراه یا در مترو و دیگر مکان‌های کوچه و خیابان فال و گل می‌فروشند و گدایی می‌کنند.

■ تخفیف ویژه بابت اعتیاد: نوزاد فقط ۱۰۰ هزار تومان!

سال ۹۴ بود که فاطمه دانشور رئیس کمیسیون اجتماعی شورای شهر تهران به عنوان یک مقام رسمی موضوع نوزادفروشی را رسانه‌ای کرد. به گفته وی، گزارش‌هایی وجود دارد که نشان می‌دهد زنان کارتن‌خواب و زنان روسپی هنگام زایمان به برخی بیمارستان‌های جنوب و مرکز شهر مراجعه می‌کنند و پس از به دنیا آمدن نوزاد با دریافت ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار تومان بچه خود را می‌فروشند. وی درباره شیوه‌های خریدو فروش این نوزادان گفته بود: «خرید و فروش این بچه‌ها هم‌اکنون در اطراف چند بیمارستان انجام می‌شود و نوزادانی که توسط مادران معتاد و کارتن‌خواب متولد می‌شوند توسط باندهای